

JĘZYKI SKANDYNAWSKIE JAKO DRUGIE

DYSERTACJE
WYDZIAŁU NEOFILOLOGII
UAM W POZNANIU
(NOWA SERIA)

17
JĘZYKOZNAWSTWO

PAULINA HORBOWICZ
NATALIA KOŁACZEK
IWONA KOWAL
ANNA OLSZEWSKA
MIKOŁAJ SOBKOWIAK

JĘZYKI SKANDYNAWSKIE JAKO DRUGIE

PRZEGLĄD BADAŃ I PERSPEKTYWY
GLOTTODYDAKTYCZNE



POZNAŃ 2024

Projekt okładki:
Wydawnictwo Rys

Na okładce:
Fragment fasady Biblioteki
Wydziału Neofilologii UAM w Poznaniu

Recenzja wydawnicza:
dr hab. Witold Maciejewski, prof. WSE/USWPS Kraków

Copyright by:
Autorzy

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

Redakcja Naukowa
Dysertacji Wydziału Neofilologii UAM:

Przewodnicząca: prof. UAM dr hab. Katarzyna Klessa, prodziekan ds. nauki
Wiceprzewodnicząca: prof. UAM dr hab. Iwona Kasperska (iwona.kasperska@amu.edu.pl)

Członkowie:
Prof. UAM dr hab. Sylwia Adamczak-Krysztofowicz
Prof. UAM dr hab. Barbara Łuczak
Prof. zw. dr hab. Piotr Muchowski
Prof. UAM dr hab. Wawrzyniec Popiel-Machnicki
Prof. UAM dr hab. Dominika Skrzypek
Prof. UAM dr hab. Krzysztof Stroński
Prof. UAM dr hab. Janusz Taborek
Prof. UAM dr hab. Władysław Zabrocki

Wydanie I, Poznań 2024

ISBN 978-83-68006-33-9

DOI
10.48226/dwnuam.978-83-68006-33-9_2024.17

Wydanie:



Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Przedmowa.....	7
Rozdział 1. Wprowadzenie	11
1.1. Języki skandynawskie jako języki pierwsze	22
1.2. Języki skandynawskie jako języki drugie w krajach skandynawskich	24
1.3. Języki skandynawskie jako języki drugie za granicą	27
1.4. Badania nad językami skandynawskimi jako drugimi.....	28
1.5. Języki skandynawskie jako drugie – źródła danych badawczych.....	35
Rozdział 2. Systemy dźwiękowe	39
2.1. Wprowadzenie.....	39
2.2. Samogłoski.....	41
2.3. Spółgłoski.....	46
2.4. Prozodia.....	49
2.4.1. Iloczas i akcent.....	49
2.4.2. Intonacja.....	52
2.4.3. <i>Stød</i>	57
2.5. Czynniki pozajęzykowe w nauce systemu dźwiękowego.....	58
2.5.1. Cele, ambicje i motywacja	58
2.5.2. Mówienie z obcym akcentem a zrozumiałość	60
2.5.3. Akceptowalność i postawy wobec obcego akcentu	64
2.6. Podsumowanie i wnioski dydaktyczne	71
Rozdział 3. Gramatyka: wyrazy i frazy	73
3.1. Wprowadzenie.....	73
3.2. Nominalne części mowy	77
3.2.1. Rzeczownik – rodzaj.....	78
3.2.2. Rzeczownik – określoność.....	81
3.2.3. Odmiana przymiotnika – kongruencja	88
3.2.4. Zaimki dzierżawcze i dzierżawczo-zwrotne	90
3.3. Werbalne części mowy.....	91
3.3.1. Morfologia czasownika.....	92
3.3.2. Czas gramatyczny	93
3.4. Podsumowanie i wnioski dydaktyczne	95
Rozdział 4. Gramatyka: zdania.....	97
4.1. Wprowadzenie.....	97
4.2. Pozycja orzeczenia.....	99
4.2.1. Zależność pomiędzy inwersją a elementem umieszczonym w fundamencie	100

4.2.2. Wspólna ścieżka rozwoju interjęzyka i teoria procesowości...	102
4.2.3. Rola wpływów międzyjęzykowych	107
4.2.4. Zasada V2 a struktura informacyjna	110
4.3. Pozycja negacji oraz modalizatorów.....	111
4.4. Pozycja podmiotu	115
4.5. Inne elementy składniowe.....	120
4.6. Złożoność syntaktyczna	123
4.7. Podsumowanie i wnioski dydaktyczne	131
Rozdział 5. Słownictwo	133
5.1. Wprowadzenie	133
5.2. Przegląd badań nad słownictwem w językach skandynawskich jako drugich.....	135
5.2.1. Leksykon wielojęzyczny.....	136
5.2.2. Czynniki wpływające na rozwój leksykonu wielojęzycznego ...	138
5.3. Jednowyrazowe jednostki leksykalne	139
5.3.1. Czasowniki.....	140
5.3.2. Przyimki.....	143
5.3.3. Leksykalne wykładniki modalności	145
5.3.4. Złożenia.....	148
5.4. Kilkuwyrazowe jednostki leksykalne	149
5.4.1. Metafory	150
5.4.2. Konstrukcje	153
5.5 Podsumowanie i wnioski dydaktyczne	155
Rozdział 6. Implikacje dydaktyczne i dalsze kierunki badań	157
6.1. Nauczanie wymowy	158
6.2. Nauczanie gramatyki.....	160
6.3. Nauczanie leksyki	163
6.4. Propozycje dalszych badań	165
Bibliografia	171
Spis skrótów.....	198
Indeks.....	199